

ՈՒՆԱԹՐՆԵՐԸ պէտքան իյլէմիշ տիրո :

Պաշտպանության նախարար Վահագն Ադամյանը հայտարարեց, որ ՀՀ բանակում կատարվելու է միջին տերմինով զինծառայողների վերականգնողական աշխատանքներ։

յընտանեկան-հօտան պիր էլէ խորագ-
 ար կրէրէք, իշխոնս էլէն էլեայը թօ-
 ամըշար, ֆագաթ ֆիրար խտնէքընր
 անատէ, էլլին խըզմէնքնիս ուսանաորըն-
 ան, խըրըզլար պիր շէշ ալըրմանաարագ
 խրար իմմէշար տիր, -Իրագարթիքնէս կէ-
 ցի խըրըզլար, Պէշօյլընտան պիր ասր-
 մֆ ուրեքնանըն կրէրէք, էմանէթէն
 բազըմըշ օլան մինէնքնէրաթը աշըրմըշ
 ար արըշ

Բազար կիւնիւ Իւսկիւտարտա արադա
վարորդ խնկէլսինաէն 2 չօնուդ պիւր դա-
նըդ իւէ Գրգ-դուէլսինէ աշըւարազ ազըն-
թընա գարըլըլար վէ սուլար իւէ պիւրա-
պէր դաշայ օլըլարար արըր Թէհարրիւաթ
իւնրա իսիւրիւ իսէաէ, նէ՛ չօնուզարտան,
նէ՛ գաւըգաւան հիւ պիւր էսէր կիւրիւլէմ-
միւ տըր:

ԳՕԼԵՐԱՆ ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ՄԵՋ

Այս զարհուրելի հիւանդութիւնը 1847
և 1848 թուականներուն մէջ ժողովրդեան
սուած սարսափը չատ ու չատ սաստիկ ե-
ղաւ արգարեւ և իր մահուան սուր դերան-
գիւղ տարած զոհերն անթիւ ըլլալուն, այս
ժողովրդեան ժողովուրդը մեծապէս կը յուզուի
կըր վերջերս այս տարաբնուի կատար կ'իւր
իւրն մերձենալ: — Ա՜հ ու դողով կ'աղ-
ղուի քաղաքիս ժողովուրդն՝ կըր ամուսն
հին եւեկոյեան դէմ Առողջապահութեան
ը ժողովները պաշտօնապէս կ'ազդարարեն
պատշաճ տեղերը այս հիւանդութեան ա-
ռաջը առնելու, և ահա անոնք ալ նոյն
երեկոյին ի մեծ հակողութիւն, նպարավա-
ճառներու կրողներու մէջ գտնուած ա-
մեն հիւանդներուն և պտուղներու վը-
րայ լազ Ի լուրիսէ և քարսոնէ, կազ
թափելով կ'անհետացնեն, որով ոչ սակաւ
վնաս կը հասնի խանութպաններուն և նա-
մանաւնի աղքատ դասակարգին և այս
միտիւն յօգուտ և ի փրկութիւն ժողո-
վրդեան՝ որն որ այս շարժումն ու զօր-
ծողութիւնը տեսած երկոյտ անձինք՝ ան-
մէջապէս կը դոցեն խանութին և կը
փախչին զիւրերն ուրիշ տարիներու նման
այս սաստիկ հիւանդութեան ազատելու
համար, ուր օղը մաքուր և անհրաժեշտ
ցառ չլինած ըլլալուն՝ մէկմէկ հեռու,
այս անտը մուտք չի գտներ հոն: — Գիւ-
ղապահութեան մէջ գտնուող ընտանիք
որոնք օգին ցրտանալուն պատճառաւ զիւ-
րերն իջնալու մտադիր էին, կը մնան
գիւղերը կամայ և անկամայ ինքզինքնին
ցուրտէն պատսպարելով: մինչև ցիւրը,
ցարդ չի զիտցուիր, քանի որ Պօլսէն սուա-
սուած երեւելի բժիշկները տեղս չհասած՝ չի
հաստատուիր պաշտօնապէս տեղեւոյ արդի
հիւանդութեան ինչ տեսակ արտ ըլլալը,
որովհետեւ այս մասին թեր ու դէմ կարծիք-
ներ զիրար կը բաղկեն: — Ահա այս պատ-
ճառաւ ամեն չողկնաւ Պօլսոյ համար հինգ
և Ռուսաստանի համար տասն և մէկ տա-
ւոր դարանթիկներն ենթարկուած ըլլա-
լուն՝ դուն ուրեք ըստ կանոնի և ըստ սո-
վորութեան երկուեկուսութեանք անգի կ'ու-
նենան, որով և ոչ իսկ ճանապարհորդաց
երթ ու դարձ:

ՄԿՐՏԻՉ ՌԱՅԱՅԷԼԵԱՆ
Տրապիզոն, 9 սեպտ. 1910

ԳՕԼԵՐԱ

Շէնրիմիլիտէ գօլէրանա գարըր իթթի-
խազ օլընաճազ թէլտապիլթէ սարֆ օլընաճազ
իւզթէ Շէնրիմիլիտէ թարաֆընտան 20
պին լըրա հար իսիւրիւկինի եւոլմըլ ի-
սիւր Ետի-գուլէ Էրմէնի խաթախանէ-
սի իտարիսի, գօլէրատան թաթիւլաշա-
րա մախսուս օլարազ, խաթախանէնին
պաղչիսինտէ պիւր բալիյօն ինչասը վէ մէ-
սարիթի սարիէսի իչին, մէջքիւր 20 000
լըրատան պիւր գըրմընը իչպու խաթա-
խանէյ վէրիմիսինի թէլթիթ իթթիլ տըր:
Ճոււմա կիւնէթ թարիլթէ Թրապիզոն-
տան արընան պիւր թէլէկրաֆա կէօթէ,
սոն 24 սաթի գարֆընտա եէնիտէն 6 զօ-
լէրա մուզուաթը օլմըլ վէ էսկի միւտադ-
լարտան ճըր վէֆաթ իթթիլ տըր:
Տէրիսաաաթիլտէ գօլէրանա թաթիւ-
լարազ, մուալէնէթ թըլպիլէյ վէ թիւթիւ
մուալէնէթին թապի օլաճապարըն՝ բա-
զար կիւնէն իթթիլարէն Թուզալ թէհաթ-
ֆիւզիւսինտէ կէօնալէրիմիսինտէ պարա-
վէրիլ տըր: Պիւնապիլին թաթիւսիւրտան
Մարմարաֆա միւթէվէնէթիէն հարէքէթ

իսին սէֆիլիէթ, չիմիլթի դատար Գու-
վազաա Մանաթըր-աղընա կէօնալէրի-
մէքսի իթէն, պընտան պիւրէ տօլրուճա
Թուզալ թէհաթիլէրիսինտէ կիւնէթ, մու-
ալէնէթ թըլպիլէյ վէ թիւթիւ մուա-
լէնէթին թապի օլաճապարըն տըր:
Ճոււմա իթթիլթէ կիւնէթի սըհիլթէ միւ-
թիլթէ չիւպէլի թիւ գօլէրա մուզուաթը
օլմըլ տըր: Պընլարտան պիւրի իտաքէօյա
վէ տիլէթի Ազադ-գարուտա գուհուրա կէ-
միլ տըր: Էսկի չիւպէլի վազըրալարտան
սիկէթ անօրաւ պազթիլթիլթիլ ուսուլի-
լէ թաաթիւ գըրմըլ տըր:

Սեպտ. 11 (ճոււմա իթթիլթէ) թարի-
լիլթէ թէլպիլթ օլընա սըհիլթէ Թուզալ
սուրթիլ տըր: «Սոն 24 սաթի գարֆըն-
տա չէնրէն չիւպէլի 6 գօլէրա մուզուա-
թը օլմըլ տըր: Պըն վազըրալարտան՝ արի-
սէ պիւնա օլընա մալէլթիլթէ գուհու-
րա կէմիլ տըր: 1 վազըրա իտաքէօյա, 1
վազըրա Բանկալիլթէ (Գարմ-բաշաաան
կէթիլթիլթէ վէ վէֆաթ իթթիլ տըր: 1 վա-
զըրա՝ Օզ-մէյսաննիտաթի ասթըրթիլ իչին-
տէ, 1 Գարմ-բաշաաան, 2 Թէրուսէ աս-
թըրթիլ իչինտէ: Սոն իւր միւսապ Պա-
րիէ խաթախանէթիէն նազ օլընմըլ տըր:

Պէլէթիլթ մէմուրարը հէր տապա՛ գա-
սապ տիւքընալարըն կէզէթ, սաթիւ-
լան էթիլթին թապիլթիլթէ արիւղաթ ի-
տիւթիլթ:

Տաթիլթէ քօրթիլ մալէլթիլթիլտէ կէօրիւ-
լէն պօլուզ մէյլթիլթ վէ սարիէ գապիլ
օլընարազ, աէնիլթէ տէօթիլթիլ տըր:
Շէնրիմիլ Օսմանլը համալարընտա գու-
լանըլան չամաշըրար թիւթիւ իսիւրիլ
տըր: Պըն հաթիլտաան թիւթիլթիլտէ, Շէնրի-
լիմանէթի թապիլթիլթէ մէքիլթիլթիլ թէֆ-
թիլթէ պաշախաճապար տըր: Տէրուսինտէ
պիւր գաշ ֆաթիլթա իսթեան իսին էվէթ
տաթիլ, չէրթիլթիլ սըհիլթէ մուալիտա պիւր
հալէ գօլմազ իւզթէ մուալէնէ իսիլթէթէ
տըր:

Ճոււմա կիւնէթ Թրապիզոնտա 8 վու-
ղուաթ վէ 3 վէֆաթ, ճոււմա իթթիլթէ
կիւնէթ օլընալէ 7 վուղուաթ վէ 3 վէ-
ֆաթ օլմըլ տըր:

Պըն կիւնէթիլթ չէնրիմիլտէ 3 վուղուաթ
մէյսանա չըգարըլմըլ տըր: Միւսապար-
տան պիւրի ալաթի. սեպտ. 20 թիւ խաթա-
լանմըլ վէ 23 տէ վէֆաթ իթթիլ տըր: արիւր
իւրիւրտէն պիւրի 22 տէ վէ իւլէնէթիւս
սարիլ 23 տէ վէֆաթ իթթիլթիլ տըր: Պըն
իւլ վուղուաթ տա Գարմ-բաշաաան գու-
հուրա կէմիլ տըր: Բազար իթթիլթիլ գա-
տար միւսապարըն ասիլտի 22, վէֆաթ-
լարըն 9 տա պալիլթ օլմըլ տըր:

Բազար իթթիլթէ կիւնէթ, Հարպիլթ նէ-
զարէթիլթիլտէ կէօնալէրիլթիլ օլան աթթիլթի
գօլմիսին, զըլալարը վէ արիւրարը կէզ-
միլ տըր: Պարիլթ նէզարէթիլթիլտէ կէօն
տէրիլթ պիւր գօլմիսին տա Թէրուսինտէ վէ
պարիլթ զըլալարըն տալալմըլ տըր:

Բազար իթթիլթիլտէ արիւն ազալաթ
գաաար չէնրիմիլտէ Գարմ-բաշաաան 2,
Շընրիմիլտա 1 թիւ, ճէման գօլէրատան
3 եէնի վուղուաթ օլմըլ, իւլիւ տէ վէ-
ֆաթ իթթիլ տըր: Գարմ-բաշաաան էսկի
միւսապարտան պիւր էթիլ տաթիլ վէֆաթ
իթթիլ տըր:

Էրզրուտան արընան սեպտ. 13 թարիլթիլ
պիւր թէլէկրաֆա կէօթէ, տաթիլթիլ վիւլթիլթ-
աէ, Աղապարտա 6 վէֆ. 4 վուղուաթ, Գա-
րմ-բաշաաան 1 վէֆ. 1 վուղ. Գարմ-բաշա-
աան 1 վէֆ. 1 վուղ. Գէնէթիլտէ 3 վէֆ.
2 վուղ., Բուրիլտէ 1 վէֆ. 3 վուղ.,
Հասան-գարէթ 3 վէֆ., Էրզրուտա 1
վէֆ. 2 վուղ., Գարմ-բաշաաան 1 վէֆ. 3
վուղ. Երզրուտա 2 վուղուաթ օլմըլ
տըր:

Թրապիզոն, 13 սեպտ. — Պըն կիւն է-
հալիւտէ 25 գօլէրա վուղուաթ վէ 16
վէֆիւթ, վէ ասթըրթիլթիլտէ 17 վուղուաթ,
2 վէֆիւթ իւլմըլ օլմըլ տըր:

Սամսոն, 13 սեպտ. — Գօլէրանըն պիւր
վուղուաթիլթիլտան պաշապ վուղուաթ օլ-
մալմըլ տըր:
Վիլինա, 24 սեպտ. — Տիւն Մա-
ճարիլթիլտան կէլէն իթթիլ վաթարտա, իւր
չիւպէլի գօլէրա վուղուաթ օլմըլ տըր:
Խաթախաթ խաթախանէթիլտէ նազ օլընմըլ
վէ վաթարաթ գարմիլթիլտա արիւրա վազ
իսիլթիլ տըր: Տիւն, Պրէնտէ, գօլէրա-
տան պիւր էթիլ վէֆաթ իթթիլ տըր:

Ակրաթ — Վազըրալարտա պիւր գաալըն
գօլէրատան վէֆաթ իթթիլ տըր: Մալմա-
տա չիւպէլի պիւր վազըրա գուհուրա կէ-
միլ տըր:

Իլէլթ — Պարտա 5 չիւպէլի վա-
զըրա օլմըլ տըր: Խաթախաթ, պալալթ
խաթախաթ խաթախաթ խաթախաթ խաթա-
խաթ խաթախաթ խաթախաթ խաթախաթ
չիւլթիլ տըր: Վիլինալթա 6 չիւպ-
էլի վազըրա վէ 3 վէֆաթ գուհուրա կէ-
միլ տըր:

Բիլթիւրալթ — Սոն 24 սաթի գա-
րմիւտա պարտաա գօլէրատան 36 եէնի
վուղուաթ վէ 14 վէֆաթ օլմըլ տըր: Էլ-
նէլթ Բիլթիւրալթա գօլէրատա թու-
թիլթիլ օլան խաթախաթիլթիլ օլմըլ 563
թիլթիլ տըր:

Էլթրալթիլ պալ վէ արիւր պալը մա-
լէլթիլթիլտէ գօլէրատան կէնիլթիլ վուղուաթ
վէ վէֆիւթ գուհուրա կէմիլ տըր:

ԱԶԴ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ Ս. ԳՐ ԼՈՒՍԱԻՐՐԻՉ
Բնա Նեշիլ Վոդայ թիւ 1

Ուսումնարանի Տնօրէնութիւնը պա-
տիւ ունի ծանուցանել Յարդը ծնողաց և
պաշտպաններուն որ վերաբայումը անգի
պիտի ունենայ առաջիկայ Սեպտեմբր ին
20րէջաթիլ օրը վասն արձանագրութեանց
և դասերը պիտի սկսին ամսոյն 6/19 Եր-
կուաթիլ օրը:

Ինչպէս անցեալ տարի, այս տարի ևս
մասնաւոր հոգ և ինստիթ պիտի ստորու-
հայերէն, թուրքերէն, ֆրանսերէն, ու-
սողական, բնագիտական և արեւտական
գիտութեանց, պիտի հաստատուի նաեւ
մարմարագիլ դասընթացը որ մասնաւոր
վճարմամբ:

Յիւր դաստատուները դարձած են ալլեւս
Ուսումնարանը դասախօսել և անոնց տեղ
փոխառու և նոսա Յրանտալի ուսուցիչ-
ներ որոշուած են ֆրանսերէն լեզուի և
գիտութեանց համար:

Գեր-Տնօրէնութեան և Ընդհանուր-Հըւ-
կողի ամենակարեւոր պաշտօնը յանձնուած
է դարձեալ փոխառու դաստիարակ-ուսու-
ցիչ Անտոն Էֆ. Թօֆիւսիլ խնամոյ:

Բայց ամենէն աւելի քաջաբեղական է
թէ՛ Ուսումնարանի, թէ՛ ծնողաց և թէ՛
աշակերտաց համար որ մեր սիրելի Վաթի-
գիլիս-Պարիլթը, Պօլսոյ Պետրոս ԺԳ.
Թերզեան, ուսումնական և ճշմարիտ կրօ-
նասէր և աղքատէր հոլիւս անանձնուած է
Ուսումնարանին մասնաւոր հոգն ու խը-
նամը և պատուական, ընտիր նշանա-
կալ մարմնոյ մը օժանդակութեամբ ի մօ-
տոյ պիտի հոկէ աշակերտաց բարոյական
ընտիր դաստիարակութեան և ուսումնա-
կան յառաջադիմութեանը և նոր եւանդ
պիտի ներշնչէ բարոյական և գիտական
կենսիլ տղերս մէջ:

Ծնողք և պաշտպանը կրնան զիմել
Ուսումնարանի Տնօրէնութեան Օգոստոս
ամսոյ 13ին սկսեալ ամեն Երկուշաբթի և
Հինգշաբթի օրերը, առաւօտայն մինչև կէս
օր մարմամանութեանց և պալմաններուն
վրայ տեղիկութիւն առնելու համար:

Տնօրէնութիւն

Ս. Գ. Լուսաւորիչ Ուսումնարանի
10-9

ԳԻՇԵՐՈՅԻԿ ՎԱՐՃԱՐԱՆ ՎԻԵՆԱԿԱՆ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՀԱՐՑ Ի ՓԱՆԿԱԼԹԻ

(Վաւերացումը խնդրուած է Կրթական
նախարարութեան)

Վիեննական Միթարեան Միաբանու-
թեան նորընտիր Վարձութիւնը որոշած է
իւր Կ. Պոլսոյ Վարձարանին որ զարկ մը
և ժամանակիս նորագոյն պոնանդմանց՝
գոհացում տալ, Ուսում Վարձարանի Տն-
օրէնութիւնը Միաբանութեան այս փա-
լաքին համեմատ իւր մասնաւոր կէտեր-
պատակի պիտի ընէ նախ՝ լեզուները, և
ի մասնաւորի Հայերէն և Տաճկերէն լեզ-
ուաց զարդացումը. երկրորդ՝ մաթեմատի-
կական բարձրագոյն գիտութեանց նոր մը-
ղաւ մը պիտի տալ. երրորդ՝ իւր բոլոր
մտադրութիւնը պիտի դարձնէ զպրօգա-
կան ներքին և արտաքին բարեկարգու-
թեան, հոկեալ աշակերտաց վրայ հարա-
կան պիտի ընէ նախ՝ լեզուները, և
նաեւ իւր խնամքը:

Վարձարան ունի արդի երկրորդական
վարձարաններու (ecole secondaire mo-
derne=Realschule) ծրարըրը, միջալայրիս
պիտոյիցը յարմարացած և կ'աւանդուին.
Ա. ԼԵԶՈՒԵՐ. — Հայերէն, Տաճկերէն,
Գաղղիերէն, Գերմաներէն, Անգլիերէն,
Արաբերէն և Պարսկերէն (վերջին երեքը
ստիպողական են միայն երկու բարձրագոյն
դասարանաց համար):

Լեզուաց ուսումը դիւրացնելու հա-

մար, մեծ բաժին մը արուած է Բարձրա-
նութեանց ճիւղին և ի մասնաւորի Տաճ-
կերէնի. Գերմաներէնի և Հայերէնի գրաբա-
րի թարգմանութեանց:

Բ. ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՔ. — 1) Մաթեմատի-
կական — Պարզէն մինչև բարձրագոյն
թուարանութիւն, գրաճաշիւ, երկրաչա-
փութիւն (միջուկ նկարագրականը՝ des-
criptive) և երեքանկուսաչփութիւն:

2) Բնական գիտութիւն — Բնական
գիտութիւն (նախառա մարդաբանութեամբ)
կենդանաբանութիւն, բուսաբանութիւն,
հանքաբանութիւն, երկրաբանութիւն, ար-
եգաբանութիւն և տարբիւր աստղաբաշ-
խութեան, տեղագրութիւն (topographie):

3) Առեւտրական. — Հաշուաւարու-
թիւն, առեւտրական աշխարհագրութիւն,
թղթակցութիւն (Տաճկերէն, Գաղղիերէն
և Գերմաներէն) և արտեւտաբանութիւն
(technologie), առեւտ. իրաւունք:

4) Պատմական. — ա. Տոմարիւն և
Ընդհանուր Պատմութիւն (հին, միջին և
նոր դարու):

բ. Պատմութիւն տոմարիւն դարու-
թեան և օտարապէս մասնագիտութեանց:

Գ. ԳԵՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ. — 1) Ուրուա-
գրութիւն (գծակաւորի հանդերձ-dessu
lineaire):

2) Երաժշտութիւն. — Դաշնակ և քնար
(ոչ ստիպողական):

Դասերը Գաղղիերէն և Գերմաներէն
լեզուաւ կ'աւանդուին, իսկ Հայերէն և
Տաճկերէն լրբեց յատուկ լեզուներով:
Վարձարանի մէջ կը դասախօսեն իւր
22 ներքին և արտաքին ուսուցիչներ:

Վարձարանի կը բացուի 1910, Սեպ-
տեմբր 1/14ին:

Նորամուտ աշակերտաց ընդունելու-
թեան համար՝ կարելի է խօսիլ ամէն օր
մինչև կէսօր:

Հ. ՎԱՐՃԱՐԱՆ Վ. ՄԵԼԻՔԻՍԵՆԻԿԱՆ
Վարձի Վիեննական Միթիւ. Վարձարանին
8-15

ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆ ԴԱՏԱԳԻՏԻԿ, ՄՕՏԱ

Վիեննական Միթիւարեան Բարձրագոյն
վարձարանը, գիշերօթիկ և ցրեկօթիկ,
կը վերաբացուի առաջիկայ Սեպտ. 9ին
(չին ա.) — Վարձարանը կը մասնէ իւր
նկարը չըլանին մէջ:

Այս տարի հրովարտակով հաստատուած
Օսմ. կրթական նախարարութեան իրեւ
Իսթաթի, արդէն տասուերկու չըլանաւարտ-
ներու վկայականները վաւերացնել և ար-
ձանագրել առաւ՝ պետական արեւտարից
և գիտութեանց ուսումնարաններուն մէջ
մանկու. իսկ մնացեալ չըլանաւարտները
վարձարանին Տնօրէնութիւնը կը գրիէ Վիեն-
նական հեռուելու մասնագիտական ճիւղերու
և համալարանական չըլանին:

Վարձարանի Յայտարարէն և մանրա-
մասնութիւններու համար զիմել ուղղակի
Միթիւարեան վարձարան Գաղղիւլ, Մօտա
Տնայրիլ
Միթիւարեան վարձարանի
12-9

Գ.Ս.Լ.Ս.Ս. ՊՐՈՍՍՍՈՐ

14 սեպտ. 1910	
Դ. Բ. Բ.	Դ. Բ. Բ.
Թէլիւտ խաթիլ Էս. ուս. 100 33	Դ. Բ. Բ. 215 25
Բուլթիլ չըմէնալթիլթիլ Գ. 215 25	Օսմ. Սիլիլթիլ չըմէնալթիլ Լ. Օ. 4 65
Տէրիս. Թրապիզոն գուր. 13 60	» թալիլթիլ Գ. 495
Բէթիլ 18 10	Տէրիսաաաթիլ Բիլթիլթ 443
Տէրիսաաաթիլ Բիլթիլթ 443	Տէրիսաաաթիլ Բիլթիլթ 322
Ենաաթիլ չըմէնալթիլթիլ գուր. 15 62	» թալիլթիլ 514
» թալիլթիլ 514	Բիլթիլ Թօնիլթիլ Էթիլթիլ Բ. 320 50
» թալիլթիլ 514	» թալիլթիլ 269 50

Ի ՏԱՐԻՆ ԽԱՆԷ

Պիտոյիցա Թագսիլ հաստատութեան
Սահիպի խնդրեալ վէ
միլիարդ միւսուրդ դարձիւ
ՅՈՒՂ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ